

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izjaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za čez leto 1-50 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge tujerazpisne države 8 K. Redar hodi sam po njega, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udeležba „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Korodška cesta šte. 5. — Rokopis se ne vrača. — Upravništvo: Korodška cesta šte. 5, sprejemna naročnina, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pečitvene za enkrat 24 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala narodna“ stane beseda 5 vin. Partic in zabave vsaka pečitvena 24 vin., izjave in Poštano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do točka epoline. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Pogreb dr. Janeza Kreka.

»Hvalimo sloveče može« (Sir. 44, 1). Ta svetopisemski opomin je naše ljudstvo v odlični meri izpolnilo preteklo soboto, dne 13. oktobra, ko so v Ljubljani položili k večnemu počitku velikega moža in prezasluznega sina slovenskega naroda, dr. Janeza Evangelista Kreka. Da so se mogli pogreba udeležiti tudi državni poslanci, so čas po greba preložili od petka na soboto. Bela Ljubljana je bila zavita v žalno obleko. Raz hiš so plapolale črne zastave, poulične svetilke so bile zavite v črno sukno, in z obrazov vseh, ki si jih ta dan srečaval na ulicah, si bral veliko tugo in žalost. Slovensko ljudstvo je prihajalo trumoma v Ljubljano in že v prvih popoldanskih urah so se zbrale pred hišo žalosti in po bližnjih ulicah tisočere ljudske množice. Proti 2. uri je bil naval ljudstva tako velik, da je moral kordon policije zapreti dohode k škofijski palači, kjer je ležal na odru dr. Krek. V duhu pa je bil zbran ves slovenski narod, da izkaže svojemu velikemu sinu, dr. Jan. Kreku, zadnje dokaze hvaležne ljubavi.

Pogreb je bil velika manifestacija slovenskega naroda v prijateljskem objemu, dokaz edinosti in sveta prisega vsega jugoslovanskega naroda, da hoče ostati tudi preko groba svojega apostola zvest njegovim idejam in neomahljiv v boju za njihovo uresničenje.

Cerkvene obrede pred hišo žalosti je opravil ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, pod čigar streho je pokojnik ležal od četrtka dalje na mrtvaškem odru. Po končanih molitvah je zapela »Glasbena Matica« pretresljivo žalostinko »Usliši nas, Gospod«. Nato so dvignili krsto in jo prenesli v stolno cerkev, kjer je opravil knezoškof predpisane obredne

molitve. Zbranih 120 pevcev je tu zapelo pretresljivo žalostinko »Beati mortui« (Blagor mrtvim).

Med tem se je zunaj razporedil pogrebni izprevod. Na čelu za križem in žalno zastavo so korakali zastavonoše. Skupno je bilo 13 zastav. Vencev je bilo 40, večinoma v trobojnih slovenskih barvah. Venec Jugoslovanskega kluba na Dunaju je vezal barve troedinih jugoslovanskih bratskih rodov Srbov, Hrvatov in Slovencev. Česky Svaz je položil na krsto krasen venec z napisom »Milemu prijatelji — a druhi«, istotako tudi bratje Hrvati.

Za cvetličnim vozom je korakal pevski zbor, njemu je sledil voz z duhovščino in knezoškofom. Krasna dvojna kovinasta krsta z zemskimi ostanki pokojnika je počivala v šesterovprežnem mrtvaškem vozu, za katerim so stopali pokojnikovi sorodniki, poslanci, zastopniki mesta, dežele, uradov, društev — in nato nepregledna vrsta drugih žalujočih.

Pred vilo dr. Kreka se je pogrebni izprevod ustavil, zastave so se poklonile in »Glasbena Matica« je zapela značilno žalostinko »Vigred se povrne«, nakar je izprevod nadaljeval svojo pot na pokopališče pri Sv. Križu. V kapelici je skof opravil molitve in spremil nato rajnega dr. Kreka še do groba, na častnem mestu sredi pokopališča, kjer se postavi pozneje pokojniku dostojen spomenik.

Po končanih molitvah je stopil predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec k odprtemu grobu in se je v genljivih besedah v imenu slovenskega naroda poslovil od dragega tovariša in prijatelja ter je svoj govor končal s temi besedami, ki so izzvenele med množico slovesno kakor prerokba: »... Toda, bratje in sestre, na grobu

dr. Janeza Evangelista Kreka ne sodi tarnati in jadikovati. To ni v njegovem smislu. Ako bi mogel, bi nam sedaj zaklical svetopisemske besede:

Povzdignite svoje glave, ker Vaše odrešenje se približuje. In nadalje slišim Tvoje besede:

Veliko oporoko Vam zapuščam, ustanovitev svobodne, neodvisne jugoslovanske države. Idite, bodite složni in delajte vsak na svojem mestu.

Predragi naš prijatelj! Mi čujemo Tvoj glas, mi sprejemamo Tvojo oporoko in mi Te hočemo ubogati. V Tvojem duhu pojdemo na delo, posebno mi prijatelji Tvoji iz jugoslovanskega kluba, Slovenci, Hrvati in Srbi.

Tebi pa daj ljubi Bog večni mir in pokoj, večna luč Ti naj sveti! Dragi prijatelj, z Bogom!

Nato sta govorila: poslanec Fr. Stanek v imenu Česke zveze in Dalmatincev A Dulbič v imenu dalmatinske zadružne organizacije.

Nebo se je že zmračilo. Zadoneli so pokojniku v slovo še turobni glasovi večno lepe žalostinke »Blagor mu«, nakar so se pričele vsipavati težke grude na krsto. Domača, slovenska zemlja je zagrnila črni grob in z njim enega naših najboljših mož. In zdelo se je, kakor da bi z njim vred zagreblili nesebičnost, pravo ljubezen, vzore, zdelo se je, kakor da bi se od našega narodnega telesa odrgal znaten del. Ko se je pričela ogromna množica razhajati, so pričele padati prve kapljice na sveži grob.

Slava, nesmrtna slava velikemu Jugoslovancu dr. J. Kreku!

LISTEK.

Vojni spomini.

(Serijski št. 100)

Po cesti so se valjala v krvi, kriču in viku človeška in živalska trupla; vozovi so bili prekopicnjeni vse križem, drugi so zopet begali brez cilja po poljanah in travnikih. Ves prizor je trajal dobre četrt ure, na to je prenehalo kot bi prerezal obstreljevanje. Čakal sem še nekaj časa prihuljeno skrit pod klancem, ker se le ni oglasil nobeden strel, sem zavozil naprej po cesti. Hitro sem zvedel, da se je zagnala lastna artilerija v tren jednega naših polkov v mnenju, da je zasačila sovražno zakasnelo vozovje. Naš major pri bataljonu je trepetal v strahu, da je loputnilo topništvo po našem trenu. Tokrat in nešteto krat sem pil iz v vojni najbolj zdravilne čaše: Ne prenašli se! Počasi se tudi daleč pride!

Z vozički sem pohajal do mesteca Obertyn, kjer se je združil celi polk in sem se tudi jaz preselil k polkovnemu stabu. Iz Obertyna smo krenili v Horodenko, ki je mogočno gnezdo gališkega židovstva. Mestece ima eno armensko cerkev, eno prav lepo ter veliko rimsko-katoliško, eno grško katoliško, eno pravoslavno, eno protestantsko in eno judovsko sinagogo. Krščanski del mesteca s cerkvami vred je estal po odhodu Rusov popolnoma nedotaknjen. Skoro do tal porušen ter požgan je bil pa židovski oddelek s sinagogo vred.

Pri pohodu našega polka skozi mesto se nas po zdravljali židje kot rešilne angele, poklekali pred nas v veselju, ponujajoč nam jedi ter pijače. Naš polk je postal zunaj mesta, da se odpočije in nahrani. Jezdil sem nekoliko pred regimentom, da bi poiskal kako streho, kjer bi lahko obedoval naš stab. Iztaknil sem židovsko kočuro, katere okna se bila zadelana z navadnimi deskami, in duri zaklenjene. Jezdec, ki me je spremljal, je udrihnil s karabinerjevim kopitom po vratih, da je odletel zapah, in sva vstopila.

Prostorna izba je bila prazna in zanemarjeno umazana. S spremljevalcem sva odpirala z deskami zastarta okna in se pogovarjala med seboj nemški. Kar se začne nekaj za pečjo premikati, ropotati in po človeško ubrano vzdihovati. Sva le pogledala, kaj bi se drznilo naju strašiti kar pri belem dnevu. Pod ogromno gališko pečjo je bil izvanredno dolg podpečnjak. Iz te luknje je ječala po dolgem raztegnjeno ležeča, sive mustačasta, možka prikazen. Saperment! Dolgo sva vlekla ter natezala, predno sva izvlekla kot prekla dolgega, starega in že onemoglega Žida. Siromak bi se bil kar zgrudil iz hvalečnosti za rešitev na kolena, pa je bil tako slab, da je omahnil po tleh. Nekaj požirkov črne kave iz naših čutaric ga je okrepilo v toliko, da nama je razležil svojo usodo sunkoma ter prefrgano. Pravil nama je, da je bilo ruske trinoštvo v Horodenki in okolici napram Židom nekaj neznosnega. Ruski oberst, ki je gospodaril v mestu, je ukazal porušiti vse židovske stavbe, in s prebivalci je ravnal slabše nego s sužnji. Kozaki so jih podili vsak dan z nagajkami

(biči) krog razvalin sinagoge. Obsodil je na smrt 9 odličnih židov z mestnim zdravnikom vred. Obesili so jih vseh devet na kovanje mestnega drevereda. Pri izvršitvi obsodbe je igrala vojaška godba; kozaki so pretepali žene obsojencev in druge židje z nagajkami ter jih silili, da so morali piesati krog žrtev, katere so vojaki obešali enega za drugim. Tudi on kot »Schlächter« (klavec živine in perutnine po judovskih verskih predpisih) je bil obsojen na motvoz, a se je zmuznil, ker je podkupil biriče. Skril se je v podpeček, odkoder sva ga rešila midva. Od časa do časa se prihajali v njegovo bajto kozaki in prevrgavali vse, da bi ga kje zasledili. Povsod so štokali ter dregali s suličami, le v podpeček ni sunil nobeden. Skrival se je na ta način nad 15 dni, jedel je vsak dan le nekaj krompirja, ki si ga je kuhal po odhodu kozakov. Zadnje štiri dni so se pa kozaki naselili stalno v njegovi kočuri. Noč in dan so kurili v peči, pekli meso in krompir. Glad in vročina od peči sta ga izmozgala v teh 4 dneh tako, da bi bil umrl, če bi bil tičal v luknji le še en dan. Mož so držale pri tej povesti solze prestane bolesti po ovenelem licu in se izgubljale počasi v starostno osiveli bradi. Tresel se je kot šiba na vodi, sklepal onemogle roke, da bi se nama zahvalil za rešitev v res zadnjih trenutkih.

Židovski zgodbi s prva nisem verjel; a sem se prepričal pozneje, da ni lagal po sicer dedni navadi svojih verskih bratov in sestic. Ta povest je pač najgrozovitejša, kar sem jih kedaj čul o ruskih nasilstvih.

„Prost mora biti, prost moj rod!“

Vse bogastvo, kar ga ima svet, pride iz zemlje in na prvem mestu pa je v tem oziru človeški živež. Zlato in žlahtni kamni nimajo brez živeža prav nobene vrednosti. In kdo pripravlja živež za vse stanovce? Ali ne kmet? Zato bi se smel in moral kmeti stan bolj spoštovati in od vlade (države) bolj podpirati nego trgovina in industrija. Žal, da temu ni tako, posebno na Slovenskem ne.

Kjer je več sinov pri hiši, navadno dobi starejši sin kmetijo, drugi pa gredo v mesta ali v rudokope, ker kmetija ne nese toliko dobička, da bi se mogli vsi doma vzdrževati. In ravno tako je z našim žensvom. Oni pa, ki je ostal na kmetiji, se trudi in v potu svojega obraza dela do smrti, če se hoče pošteno preživeti. Toraj se vidi, da je kmeti stan najtežavnejši stan na svetu.

Nek ga kmeta sem vprašal, zakaj pošilja svoje otroke v šulferajnsko šolo. Kmet mi odgovori: Zato, da jim ne bo treba na »gruntu« delati. Iz tega se vidi, kako nam nemške šole škodujejo. Te šole vzgojujejo otroke za mesta in tuje kraje in jim trgajo iz src ljubezen do slovenskega doma in do domačega kraja.

Tudi pri ustroju naših ljudskih šol je za kmeti skraj naraščaj slabo. Naj bi se že v ljudski šoli polagalo na srce ljubezen do domače grude in tudi podučevalo kaj o kmetijstvu. Seveda se pač morajo slovenski otroci bolj nemščine učiti, kakor da bi se brez nje živeti ne moglo. Mogoče se danes po nemško lažje strada...

Nek izvrsten učitelj mi je pravil, kako predrzi so sem privandran Nemci. Pred leti je kupil v Savinjski dolini Nemec tovarno. Ko prideta nekega dne s tem tovarnarjem skupaj, mu je rekel: »Zakaj pa Vi vaše učence boljše nemško ne učite, da se jaz ne morem z vašimi ljudmi pogovarjati?« Pa še več, kar je pisec teh vrst sam doživel. Imel sem opravke v tovarni na P. in vprašam uradnika nekaj po slovensko, a zavrne me takoj: »Hier muss man deutsch sprechen« (Tukaj se mora nemško govoriti). Čudno! Sedaj nam že nemški privandran škrici hočejo ukazovati, kako naj mi na svoji zemlji govorimo. Zavoljo par tujcev pa bi naj že morali vsi nemško znati!

Ravno tako se nam Slovencem godi krivica pri raznih c. kr. uradih in na železnicah. Ker je nad 50 let kmetujem ter sem imel večkrat opraviti s takimi uradi, posebno na glavarstvu, da niso takšni privandranci znali ali niso hoteli znati slovenski tako, da je moral biti vedno tolmač zraven. Večkrat sem pa tudi naletel na kakšnega nemškutarja, ki je dobro znal slovenski, pa ni hotel govoriti. Povsod se je slovenski jezik zapostavljal. Če je prišel cigan ali raztrgan capin, da je le nemško znal, pa je že imel prednost pred domačim slovenskim kmetom. Ali je to enakopravnost?

Zakaj nam vlada vendar ne da pri nas do mačih uradnikov, da morajo biti večinoma privandran tujci in potomci nekdanjih graščakov, ki smatrajo kmeta kot sužnja pa ne samo kmeta, ampak sploh Slovenci bi naj temu »Herrenvolku« hlapčevali. Seveda pač mora biti tako, kakor nam iz Berolina komandirajo, da se čim prej doseže most do Adrije.

Tako ne more in ne sme biti še nadalje! »Prost mora biti, prost moj rod, na svoji zemlji svoj gospod!« Da se to kmalu doseže, kličemo: Jugoslovanska misel naprej! Dokler se ne uresničijo vse zahteve naše izjave od 30. majnika 1917, tako dolgo ne smemo mirovati!

Ko bo to doseženo potem bo v avstrijski Jugoslaviji prišel kmet do svoje veljave. Delujmo krepko, ne odnehajmo poprej, dokler ne dosežemo združene Jugoslavije pod vlado Habsburžanov. Savinjski kmet.

Kaj bo z našo mladino?

Napisal A. Kosi, šolski ravnatelj v Središču.

Vojska zahteva vsestranske žrtve. Razum onih — ne vem, kako jih naj imenujem —, ki izrabljajo nesrečo domovine ter si na njene troške pridobivajo bogastvo, premoženje in dobro življenje, razum teh torej se moramo vsi žrtvovati.

Sedanji ostri čas zahteva žrtve tudi od naše mladine in sicer težke žrtve, ki jih bomo prav spoznali in čutili se le v bližnji bodočnosti. Mladina, otroci, ki so up in nada boljše prihodnosti, trpijo prvič, ker jim zvečine manjka vodilne roke za odgojo: očete so ponajveč pri vojaki, matere slabe, s polnimi rokami dela in s težko glavo skrbi, šola danes le postranska stvar, pomanjkanje učiteljev in če so v civilni službi, brigati se morajo za vse drugo bolj kakor za odgojo in pouk šolske mladine. Po mestih je mladina skoraj podivjala, na kmetih posurovela. Oblasti so sicer spočetka povzdignile svoj glas, češ, naj bi se mladini posebno sedaj posvetilo več skrbi, naj bi se občevala kot dragocen zaklad države in naj bi jo vzgojni činitelji privedli zdravo in nepokvarjeno iz sedanjega viharnega časa v pristanišče miru. Toda ti glasovi so se poizgubili v močnem vrtincu raznih bojnih dogodkov.

Večji otroci na deželi pomagajo staršem pri kmetiškem delu, na redni pouk pri njih niti misliti ni. Koliko otrok je zapustilo v zadnjih treh letih šolo, ki bodo pozneje bridko občutili pomanjkljivost šolskega pouka, zakaj pridobljeno znanje ne tiči dovolj globoko v njih notranjosti in ne more postati trajna duševna last. — Iz raznih dopisov, ki jih dobivamo dan za dnevom iz vrst naših slovenskih vojakov, je razvidno, da je sedanja šola — dasi je na nji še marsikaj pomanjkljivega — vendar le v polni meri izvrševala svojo nalogo. Prosim, le čitajte razna pisma in poročila v »Slov. Gosp.« in uverili se boste, da pišejo slov. vojaki zvečine lep, gladek slog, vidi in pozna se, da so ti ljudje doma mnogo čitali, da so se nadalje izobraževali. Veliko zaslugo imajo v tem oziru, kajpada, tudi naše mladinske organizacije, izobraževalna društva, katerih velik pomen za splošno ljudsko omiko se ne more utajiti. Po vojski bode seveda v tem oziru marsikaj drugače; vrste analfabetov se bodo začele množiti in manjkalo bode duševne podlage.

Vojni čas je za našo mladino težek, žrtvepoln čas. Tisoč in tisoč otrok je izgubilo očete, tisoč in tisoč otrok težko dela in s starši vred strada, da s t r a d a, in to v dobi, ko bi se moralo njih telo razvijati. Mladina sedanjih bojnih let bode nekoč, ko doraste, znala le malo povedati o blaženosti in sreči detinskih let, kakršne smo uživali nekada mi. Iz trde, jeklene sedanjosti jo vodi življenska pota v temno bodočnost.

Težka je naloga, brigati se v sedanjih razmerah za mladino, težko je skrbeti za nje odgojo in pouk, zakaj sto in sto drugih skrbi, zlasti skrb za vsakdanji kruh, nas obdaja, vendar kolikor moremo, brigajmo se za naš mladi naraščaj, ne krati mo mu brez velike sile potrebnega nauka. Četudi otroci sedaj še ne morejo pojmiti vrednosti dobre šolske naobrazbe, v poznejši dobi nam bodo hvaležni za našo skrb.

Domače klanje goveje živine.

Skrb, kako preživiti svoje družine in delavce, je nagnila že marsikaterega kmeta, da je zaklal doma kako govedo, meso posušil (prekadil) ali pa dal napraviti iz njega klobase za spomlad in poletje, ko bo večje in splošno pomanjkovalo živil. Domače klanje govede pod 250 kg je dovoljeno. Cesarska namestnija je dne 20. septembra, kakor smo že poročali, izdala sledeči odlok:

»Ker bo najbrž vsled pičlosti krme v jeseni večje število živine na razpolago, je namestništvo na podlagi odloka z dne 24. januarja 1917, dež. zak. št. 6, in odredbenega lista obstoječo prepoved klanja govede omejilo, da smejo odslej dovoljevati okrajna glavarstva večjim podjetjem in kmetiškim posestnikom klati doma, ako je pričakovati, da se bo pridobljeno meso posušilo, okadilo ali na enak način ohranilo za poznejšo porabo, ko namreč ne bo več dovolj živine na razpolago in, ako se je zanesti, da dotične osebe mesa ne bodo prodale, marveč edino le v lastnem gospodinjstvu porabile. Ker treba ohraniti molzne krave za preskrbo mleka, vole za obdelovanje in skromni ostane velike živine pa za prehrano armade, ostane le mlada živina na razpolago, ter se sme klati na domu izključno le živali pod 250 kg žive teže.«

Ravnatelj graške živinske vnočevalnice Fr. Schneider piše o tem:

»Čeravno se znižuje stanje živine neprenehoma, bode vendar treba z ozirom na pomanjkanje krme in možnost prezimljenja množino živine še znižati. Pri tem se odgovornim osebam vsiljuje vprašanje: »Kaj pa bo potem?« Pred vsem pa vprašanje: »Od kod naj vzame dežela v poletju, od marca do avgusta 1918 meso, ko se je že letos povprečno 100.000 glav na mesec porabilo, in posebno odkod naj se preskrbi naša armada?« Na te je treba podati praktičen in izvršljiv odgovor, ki se naj glasi: Povsod se bo moralo z živino in mesom bolj kakor doslej varčiti. Zaloga živine, ki je bila namenjena v porabo za drugo leto, a se bo radi pomanjkanja krme morala klati že letos, se ne bo smela več porabiti. Te zaloge mesa bo treba na vse mogoče načine in možnosti prihraniti za šest suhih mesecev prihodnjega leta. Z obširnejšim devoljenjem klanja pod 250 kg težke živine doma, zlasti pri gospodinjstvih pridelovalcev z večjo potrebo mesa v jeseni 1917 je dana priložnost gospodarsko nehvaležne krmojedce v dobro rejenem stanju poklati ter njih meso osušiti ali okaditi kot nadomestek svinjetine za prihodnje leto.

Konečno še enkrat: Koljite sedaj, ko je živina, katere radi pomanjkanje krme ni mogoče ohraniti, še dobro rejena in zbirajte zaloge za poletje 1918. Za leto 1918 naj se Avstrija razbremeni in vpreže Ogrska.«

Naše uredništvo bo skušalo dobiti strokovnjski opis, kake se goveje meso dobro posuši in okadi, da se v toplejšem času ne pokvari. Če se bo doma klala živina, se bodo dotičniki oskrbeli z mesom, na drugi strani pa bo naša vlada prisiljena, da bo vsled nastalega pomanjkanja živine vendar konečno prisilila naše ljubeznjive sodržavljane Ogrce, da bodo začeli v večji meri prazniti svoje polne hleve. Naš kmet mora dati zadnje vole iz hleva, dočim se živinoreja na Ogrskem lepo razvija ter množi obratna sredstva za bodočnost.

Naše žrtve za domovino.

Dne 8. septembra t. l. je umrl v vojaški bolnici v Celju v starosti 22 let Ciril Gomzi, pešec p. p. št. 87, edini sin znane narodne in obče priljubljene rodbine v Ormožu kot žrtev mučne epidemične bolezni. Pokojnika so prepeljali iz Celja v Ormož in dne 25. sept. na domačem pokopališču položili v rodbinsko grobnico.

Pri ednajsti laški ofenzivi je padel, od sovražne strojnice zadet, na Krasu Janez Ornik, doma iz Bačkove župnija Sv. Ana na Krembergu. Bil je pošten slovenski mož vesele narave. Padli zalušča vdovo s tremi nedoraslimi otroki.

Padel je blizu Gorice nekdanji gospodar Fr. Romih iz Sladke gore pri Šmarju. Vedno je želel videti še svoj kraj, pa izdajalski Lah ga je uničil z granato. Imel je lep pogreb, kakor je njegovemu že nad 80letnemu očetu pisal g. vojni kurat. Sel je za svojim bratom Jurijem, ki je že l. 1915 moral dati svoje še mlado življenje za domovino.

Padel je dne 19. avgusta na italijanskem bojišču Konrad Šift iz Šentovca pri Slov. Bistrici, zadet v glavo. Bil je vrl slovenski fant star 24 let. Bil je ljubitelj »Slov. Gospodarja« in ponos svojih starišev.

S tužnim srcem vam javim žalostno vest, da smo med drugim izgubili pri 11. soški bitki blagega mladeniča Franca Rojko v cvetu mladeniških let. Komaj 22 let star je moral dati svoje življenje za domovino in cesarja. Doma je bil iz Ragoznice pri Sv. Barbari. Kako se je rajni Franc veselil dopusta! Ali Vsemogočni ga je poklical na dopust v nebeško domovino. Umrl je v bolnišnici 407 za ranami, dobljenimi dne 4. septembra. Vsem njegovim tovarišem, ki smo ga poznali, nam je zaplakalo srce, ko je prišla vest k stotnji, da je umrl. Njegove prsi je krasila srebrna svetinja II. vrste in bronasta ter Karlov križec. Bil je zaveden Slovenec in dober vojak. Rad je prebiral »Sl. Gospodarja« in druge slovenske časnike. — V imenu tovarišev: Janez Granda.

Na italijanskem bojišču je zadet od granate daroval svoje življenje dne 28. julija t. l. v cvetu mladosti star komaj dvajset let Alojzij Šket, posestnikov sin, doma iz Belega pri Šmarju. Rajni je bil občepriljubljen mladenič tihega in mirnega značaja.

V vojaški bolnici v Welsu na Gornje Avstrijskem je nepričakovano umrl Tomaž Žebot, posestnik iz Selnice ob Muri. Umrl je za ranami, dobljenimi na laški fronti. Rajni je bil priden delavec in skrben oče svoji družini.

Na italijanski fronti je padel Boštjan Očkerl, kmetski mladenič iz St. Jakoba v Slov. goricah. Padli je edini sin in zadnji moški potomec odlične Očkerleve rodbine. Bil je nečak vlč. g. Jakoba Očkerl, župnika pri Sv. Andražu v Slov. goricah.

Dne 1. septembra je na soški fronti umrl junaške smrti vzgledni mladenič Janez Schweiger iz Polzele, desetnik oddelka strojnih pušk. Bil je izredno dober in priden ter hvaležen sin svojih starišev. Bog tolaži njegove potrte svojce, katerih drugi takisto vzgledni sin, ozir. brat je že dve leti v laškem vjetništvu.

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču deževno in sneženo vreme omejuje vojna povzpetja. Soča je narastla mestoma za pet metrov. Na celi črti od morja do švicarske meje se vršijo manjši spopadi. Francozi in Angleži pošiljajo noč in dan čete in vojne potrebščine na italijansko fronto Južnofrancoske in gornjeitalijanske železnice so za civilni promet popolnoma zaprte. — Nemška armada je na skrajnem severnem krilu ruskega bojišča dosegla znaten uspeh nad Rusi. Zasedla je otoka Oesel in Dagö, ki ležita pred Riškim zalivom v Vzhodnem morju. V zalivu Sölamund (med otokoma Dagö in Oesel) se je 14. t. m. vršila pomorska bitka med nemškimi in ruskimi ladjami. Rusko poročilo pravi, da sta se potopila ruski torpedni čoln »Grom« in topničarka »Neord«, istotako sta se baje na nemški strani potopili dve bojni ladji. Ko je dobila ruska mornarica pomoč, je nemško brodovje zbežalo. — Na ruski fronti med Vzhodnim in Črnim morjem nič posebnega — Na francoskem bojišču, posebno v Flandriji je dosegel sovražnik zadnji teden precejšnje uspehe. Nemci so se na angleškem delu bojišča morali umakniti za 10 km. — Na ostalih bojiščih položaj nespremenjen.

Razne politične vesti.

V torkovi seji državne zbornice je bilo na dnevnem poročilo odseka za begunce o znanih dogodkih v taborišču za begunce v Vagni, o katerih smo že poročali. O razmerah v Vagni je govoril notranji minister grof Togenburg ter povdral, da upravnih uradnikov v taborišču ne zadene nobena krivda. Poslanec dr. Laginja je podal izjavo, da se strinja s predlogi, kakor jih je sklenil odsek za begunce, nakar so bili tudi z večino glasov sprejeti. Več poslancev je vložilo nujno interpelacijo o vzroku, zakaj je špeh in meso, ki se uvaža iz Ogrskega v naše dežele, tako neprimerno drago. Vzroke ter druginje je pojasnjeval minister za ljudsko prehrano pl. Höfer ter rekel, da so na Ogrskem nastavljeni najvišje cene; in sicer 5—6 K žive teže pri govedu in tudi pri svinjah, toda za te najvišje cene na Ogrskem ne moremo dobiti ne špeha in tudi ne svinjskega mesa; če hočemo torej dobiti špeh in meso iz Ogrske, moramo plačati neprimerno visoke cene. O predmetu je še govorilo več poslancev. Zbornici je predložil ministrski predsednik zakonski načrt glede delokroga nanovo ustanovljenega ministrstva za socialno oskrbo. Finančni minister je pa osrečil državno zbornico z zakonskim predlogom ali načrtom o novem davku na sadjevec in na vina. Finančni minister predlaga, da se naloži na hektoliter sadjevca 8 K davka, na hektoliter vinskega mošta ali vina pa 32 K. Sadjevec, vino in mošt, kolikor se ga potrebuje za domačo rabo, bi pa naj bil davka prost. Novi državni davek na vino bi naj stopil v veljavo že s 1. januarjem prihodnjega leta ter bo državi baje nosil 105 milijonov. Ko je še vložil poslanec dr. Benkovič predlog glede prehudega rekviriranja slame in sena na Štajerskem, je bila torkova seja zaključena.

V finančnem odseku je vložil nemški poslanec dr. Steinwender predlog za zvišanje nekaterih davkov. Na vprašanje poslancev glede odpusta črnovojnikov, rojenih v letih 1865 in 1866, je odgovoril domobranski minister, da so dobila vojaška

poveljstva ukaz skrbeti zato, da se črnovojniki imenovanih letnikov kakor hitro mogoče izpustijo iz črnovojniške službe.

V proračunskem odseku je bil z večino glasov sprejet začasni državni proračun za dobo šest mesecev. Vladi se je namreč posrečilo pridobiti na svojo stran Poljake, katerim je morala dati več obljub: o pripravnem času zopet nevojaškega cesarskega namestnika; Galiciji se prizna nekaj vojno-dajalvenih olajšav; glede plačila škod, povzročenih po vojni, je pa vlada baje obljubila Galiciji 800 milijonov kron. To je že nekaj, kar je potolazilo zlasti poljske plemenitaše.

Jugoslovani pri Seidlerju. Poslanca dr. Korošec in dr. Laginja sta bila dne 16. oktobra v imenu Jugoslovanskega kluba pri ministrskem predsedniku dr. Seidlerju in sta izjavila, da klub vstaja pri svojem opozicijskem stališču napram vladi, ker vlada ni nič storila, kar bi moglo spreminiti klubovo stališče.

Nemški Nacionalverband, v katerem so bile združene vse nemške liberalne stranke, je v razsulu. Najprvo so iz njega izstopili nemški radikali, ta zgled je slabo vplival na nemške agrarce. Posledica pa je bila, da je načelnik Nationalverbanda, poslanec Dobernik dne 12. oktobra odstopil. Kakor je bilo pričakovati, so se sedaj vsi ti nemški bratci zopet našli pri drugače pogrnjeni mizi, dali bodo svoji zvezi drugo ime, nekoliko predrugačili svoja pravila in izvolili novo predsedstvo, sicer bo pa menda ostalo vse pri starem.

Rusko-Poljska, to je od Avstrije in Nemčije zasedeni deli, je dobila vladarsko svetovaištvo, ki bo v bodoče vodilo vladne poste Rusko-Poljske in ki je sestavljeno iz treh mož. Naš cesar je dne 14. oktobra ob stoletnici smrti velikega poljskega narodnega junaka Kosciuszka sporazumno z nemškim cesarjem imenoval v ta vladarski svet sledeče tri može in sicer: varšavskega nadškofa pl. Kakovski, varšavskega mestnega predsednika kneza Lubomirski in veleposestnika pl. Ostrovski.

V bolgarskem sobranju je ministrski predsednik Radoslavov prečital prestolni govor carja Ferdinanda, v katerem omenja, da se je tudi Bolgarija sporazumno z zaveznicami podvizala odgovoriti na plemeniti mirovni poziv sv. Očeta, toda četveresporazumovne države so odklonile mirovno ponudbo in so torej samo one odgovorne pred Bogom in ljudmi za nadaljevanje vojske. V prestolnem govoru še nadalje naznanja, da namerava bolgarska vlada izpopolniti vseučilišče v Sofiji z ustanovitvijo medicinskega oddelka.

Tedenske novice.

Oporoka dr. Kreka. Tržaška »Edinost« imenuje rajnega dr. Kreka slovenskega Strossmajerja. Poročevalcu »Edinosti« je rekel dr. Krek ob slovesu sledeče besede, ki zvenijo kot oporoka: »Po-vej domovini, naj ne obupuje, naj ne omaga! Naša ideja, misel našega združenja zmaga vkljub vsemu in proti vsemu, ker mora zmagati! Ni je moči, ki bi zaustavila pot temu razvoju! Vi vsi, ki ste ostali doma, ki ste seme izkrvavelega naroda, mislite le eno: kako boste združeni vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse srce posvečali naši jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje! To boji vaš cilj, to vsebina vašega življenja in Bog vas blagoslovi!«

Slovenski junaki odgovarjajo. Desetnik Anton Terzan od 87. pešpolka nam piše: Nam vojakom na fronti se »Štajerc« vsiljuje številko za številko. Ko pregledamo v »Štajercu« št. 7 dne 16. septembra uvodni članek »Blazna politika«, smo bili vsi mnenja, da je edino taka politika naših voditeljev, ki se »Štajercu« ne dopade pravilna in da ni ta politika, ampak le Štajerc blažen, ker hoče očrnuti one, ki zahtevajo za naš jugoslovanski narod ujedinenje pod habsburško krono. Pregledali smo »Štajerčeve« nesramne župe tudi dalje ter našli, da se mu je zelo zameril naš slovenski junak Janko Mlaker, ker je hvalil v »Slov. Gospodarju« jugoslovansko politiko in je celo zaklical dr. Korošču »Slava!« Ne bomo odgovarjali namesto Mlakarja, kajti to bo opravil gotovo sam, toda radi bi poznali one »stotine« vojakov pri 87. pešp., ki se strinjajo s Štajerčevi nazori. Imamo res par to-

varišev, ki so pristni Nemci, in sicer iz Gornje Avstrijskega, toda če govoriš z njimi, te tudi od njih spoznal, da so vse drugo prej, kot Štajerčevih nazorov. Končno pa naj bo tebi »Štajerc« povedano, da se mi ne čutimo samo kot Štajerčev in Avstrijce, ampak tudi kot Jugoslovane, ki prehvamo svojo kri za Avstrijo in našega svitlega cesarja ter našo narodno svobodo. Tudi mi kličemo našim prvoboriteljem za naše narodne pravice: Slava! Vojski 87. pešp. II. stotnije.

Nemci in nemškutarji nam privoščijo samo suženjstvo. Zaveden vojak-mladenič nam piše s severnega bojišča: Razburjenja naših nemškutarjev in ptujskih Nemcev vsled strahu pred uresničenjem upravičenih zahtev od tujcev tlačnih Slovencev po samostojnosti, ki bi nas oprostila nemškega jarma, smo se nadjali. Ne čudimo se, da nam ne privoščijo svobode, saj nam se, čeravno nam vedno sveto zatrjujejo svojo pravičnost in ljubezen napram slovenskemu ljudstvu, niso nikdar privoščili drugega kot suženjstvo, imeli niso za nas drugega kot obrekovanje in nesramna sumničenja. Dogodki ob mobilizaciji 1. 1914 nam to jasno kažejo. Nas so dolžili veleizdaje in povzročili, da so naši najboljši možje imeli velike sitnosti — gotovo iz »ljubezni« do našega naroda. Toda takoj imenovani srbofilni in rusofili so se nemudoma na poziv našega vrhovnega poveljnika odzvali in šli proti kateremukoli sovražniku, niso vprašali, je-li Srb ali Rus, medtem ko so najzvestejši pristaši »Štajerca« naenkrat dobili eden »revmatiš«, da sam neve kako, drugi pa »srčno napako« itd. Rad verjamem, da je srčna napaka, kot jo imajo Nemci in nemškutarji nevarna in taki tudi niso za vojsko, ker zajec ima vsak tako srčno napako, ampak, če ste doma, držite jezike za zobmi. To vam pravimo mi, ki stojimo dan za dnem za domovino v smrtnih nevarnostih. Mi, ki branimo dom pred zunanji sovražniki, ga bomo branili do zadnjega dihleja tudi pred vami farizeji. Našim vrlim narodnim voditeljem pa naše priznanje. Bog z nami in sreča junaška! Štefan Faleš iz Slivnice pri Mariboru v imenu mnogo drugih.

Kako mislijo naši junaki o nameravani jugoslovanski državi. Iz bojnega polja se nam piše: V imenu vseh Slovanov pri našem topniškemu polku pošiljam goreče pozdrave vsem voditeljem združenja Jugoslovancev. Znano nam je, kako bi se rad srdil ptujski »Štajerc« proti vašemu častipolnemu prizadevanju za združitev Jugoslovancev. Celo tukaj nam se vsiljuje ta hujskač, kakor zbežni zajc izpod grmičja. Seveda je povsod odvrnjen, zakaj mi vojaki smo trdi in ponosni na jezik naše ljube slovenske matere. Stojimo že skoro tri in pol leta na bojnem polju za svobodo in enakopravnost vseh narodov. Borimo se za cesarja in našo ljubo Avstrijo. Siloviti sovražni ogenj nas ni razmajal, še manj nas bo ptujski »Štajerc« preplasil z besedo »veleizdajalci«. Obžalovati moramo, da nas ravno tisti imenujejo »veleizdajalce«, kateri v ptujskih kavarnah in šnopsarnah posedajo in Bogu čas kradejo. Že približno tri in pol leta delujemo in se vojskujemo, da besni sovražnik ne vdre v monarhijo, a za zahvalo nas Nemci in štajerčijanci imenujejo veleizdajalce. Sicer pa nas ptujski »Štajerc« lahko imenuje veleizdajalce, nas to nič ne vznemirja, ker nimamo kosmate vesti, kakor nemškutarji. Z vso navdušenostjo zakličemo: naprej, dokler ne dosežemo svobode in ujedinenja Jugoslovancev pod habsburško krono presvitlega cesarja Karla. Živela avstrijska Jugoslavija! — V imenu tovarišev Jožef Cerjak, topniški polk št. 6, polbaterija št. 4, bojna pošta št. 385.

Uradno nemškutarjenje na mariborskem okrajnem glavarstvu. Iz mariborske okolice se nam piše: Ob priliki pregledovanja posameznih gospodarskih listov je imel marsikateri posestnik priloznost do dna srca se zgražati nad nevednostjo nemškega uradništva, ki je slovenske kraje in imena spačilo do nepoznanja. Kdo naj se ne smeji, če bere: Schunkoverch, nad sredmi recki, Voudschi Repp, Vantschia Jama! Domača (vulgo) imena v nemškem kozuhu so: Reppnigg, Poscharnigg, Maschegg! (Maček), Prapartnigg, Trintsche (Tinče), Daboy (Dobaj), Karauschetz (!), Serschen (zakaj ne Sehrschön?) itd. Vrhunec vse učenosti je pa pri imenu — Tepéh — razlil uradnik na papir. Najbrž je imel slabe oči, da je izpustil končnico »-chter« zapisal kratko, pa nemško besedico »Tepp«. Nehote se vprašamo: Kdo ostane pri vsem tem »Tepp«? Odgovora ne najdemo težko. Mimogrede bodi tudi omenjeno, da je skoro polovica podat-

kov pri posameznih gospodarskih listih napačnih. Zadnji čas je, da se izvršijo zahteve jugoslovanske deklaracije.

Vsenemška agitacija med vojaštvom. V nemškem državnem zboru so se nedavno skorej vse stranke pritoževale nad tem, da se je med vojaštvom na bojišču in v zaledju razvila in široko razpredla vsenemška agitacija. Nemški državni zbor smatra za nedopustno, da bi ena politična stranka med vojaštvom z besedo in z listi agitirala ter bi vojake podžigala za svoje vzore in svoje vojne cilje. Tudi nam prihajajo iz raznih strani v zaledju in na bojišču pritožbe o tem, da se na vojaštvo vpliva v smislu vsenemških vojnih ciljev in za nemško avstrijsko državno misel. V službi te agitacije je tudi ptujski nemškularski list »Štajer«, katerega se vsiljuje vojakom. S tem hinavskim listom, ki se navidezno zavzema za Avstrijo, v resnici pa dela za vsenemštvo, od katerega je plačan, se preplavljajo vojašnice. Ta list se tudi pošilja na fronto ter se vsiljuje junaškim vojakom naših slavni slovenskih spodnještajerskih polkov. Naši vojaki nam pišejo, da se ga komaj ubranjujejo. Kdo plačuje tiste iztise, ki se v tako velikem številu vsiljujejo našim vojakom? Ali je taka nemškutarška, v svojem bistvu vsenemška in torej protiaustrijska agitacija dopustna? Opozorjamo na to pristojne in odgovorne činitelje.

Slovenska služba božja na Dunaju se vrši vsako nedeljo ob 4. popoldne v cerkvi sv. Ane v prvem okraju, Annagasse. Slovenci in Slovenke že sedaj pridno zahajajo tje; posebno razveseljivo je, da je videti med njimi mnogo vojakov. Marsikdo, ki se čuti v velikem mestu osamljen in tuj, najde ondi med rojaki krepila in tolažbe v teh težkih časih.

Odlikovanje. Cesar je podelil g. Francu Gulin, c. kr. policijskemu komisarju v Trstu, ki je sedaj dodeljen c. k. okrajnemu glavarstvu v Mariboru, za izvanredne zasluge za časa vojne zlati zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne.

Za invalide-slepce. V zavodu za invalide slepce Odilienheim v Gradcu se nahaja tudi 15 slovenskih invalidov slepcev, ki milo prosijo dobra slovenska srca za sadje, zlasti za grozdje in kostanje, ki ga si prav pristrčno želijo. Na tem zavodu je za te največje nesrečneže, ki so žrtvovali za cesarja in domovino svoje najdragocenejše — oči, kot skrbna mati č. sestra Klara, ki streže tem revežem. Na naslov: Č. sestra Klara, Odilienheim Gradec se torej naj blagohotno naslovijo mili darovi za naše oslepele vojake.

Slovenski vojaki v praških bolnišnicah nimajo slovenskih knjig. Kdor more, naj daruje in pošlje franco zabavne in poučne knjige na naslov: Prof. Jos. Skrbinek, voj. laz. 11, odd. V. v Pragi, češka tehnika.

Karlov križec prinese na junaških prsah skoraj vsak naš vojak, ko pride na dopust, ne ve pa nobeden, kaj značijo latinske besede na odlikovanju. Zato jih danes poslovenimo. Na eni strani je napisano: »Življenje in kri« ter letnica; na drugi: »Hvaležna knez (vladar) in domovina, Karel, cesar in kralj.« Pričala bosta ta napisa še sinovom in vnukom hvaležnost mladega cesarja, možem in mladeničem, ki so za domovino v smrtno nevarnost postavili svoje dragoceno življenje in svojo srčno kri.

Obmejna slovenska mladina. Od št. Ilija v Slov. goricah se nam poroča: Mladinski sestane se je v nedeljo, dne 14. t. m. obnesel povoljno. G. profesor dr. Kovačič je v dolgem govoru prav prepričevalno razlagal škodljivost alkohola in drugih slabih razvad, posebno v današnjih dneh. Žalostno je le, da ravno tistih ni bilo, ki bi najbolj potrebovali takega poduka! Starši in drugi ljudje pač ne kažejo nobenega zanimanja za mladino, da je niti k takim predavanjem ne pošljejo! Bralno društvo se najuljudneje zahvali gospodu doktorju za trud! Uspehi ne bodo in ne smejo izostati! Izmed mladenk je govorila Linika Hauc o štiristoletnici Lutrovi. Govor je bil dobro prednašan in sestavljen.

Cene za naznanila ali inserate v Slov. Gospodarju se zvišajo. Draginja od dne do dne bolj narašča. Tako se je podražil papir za 600%, barva za 400%, masa za valjarje za 1000%, surovo olje za 300%, kurjava za 500% itd. Zaradi tega smo žal prisiljeni od zdaj za naprej zvišati ceno za inserate. Od zdaj za naprej bo stala pri enkratni objavi 1 petivtrsta, ki je 3 milimeter visoka in 47 milimetrov dolga 48

vinarjev, oziroma kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vinarjev; pri dvakratni ali vočkratni objavi pa bo stala petivtrsta 40 vin. oziroma kvadratni centimeter 30 v. Pri »Malih oznanilih« pa bo stala vsaka beseda 10 v. Cenjene inserente prosimo, da blagovolijo to zvišanje vzeti na znanje.

P. n. šolskim vodstvom se vljudno naznanja, da je Tiskarna sv. Cirila ravnokar nanovo založila slovenske tiskovine za imenike, razrednice in tednice in se te tiskovine od zdaj naprej zopet lahko redno dobijo.

Koledar za slovenske vojake za leto 1918. Ta priljubljeni vojaški koledar je zopet izšel. Malo pač je vojakov, ki bi ne bili še imeli dozdej vojaškega koledarja in na tisoče si ga je naročilo že za leto 1918. Zdaj torej lahko imajo naši vrli vojaki zopet svojega zvestega spremljevalca. V koledarju najdejo naši vojaki mičen spis o cesarju Karolu I. in cesarici Ziti. Čisto nove določbe o državnih podporah za svojce vpoklicanih, razpravo o pokojninah in vzgojninah vdov in sirot, o pokojninah invalidov itd. Poleg tega se v koledarju najdejo tudi natančni predpisi, kako je treba postopati beguncem, da dobijo begunsko podporo. Ob koncu ima koledar kratek verski poduk za vojake in pa molitvenik, obsegajoč najpotrebnejše molitve za krščanskega vojaka. Poleg tega ima koledar 80 strani praznega papirja za pisanje in svinčnik. Vojaki, sezite po novem koledarju in naročite si ga. Domači, kupite možem in sinovom ta potrebni koledar in pošljite jim ga na bojišče! Vkljub temu, da se je v zadnjem letu skoraj vse podražilo za več kakor 100%, stane Koledar za slovenske vojake s poštnino vred samo K 1:30. Naroča se samo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Gospodarske novice.

Rekviriranje žita. Žitni oddelki okrajnih glavarstev so te dni razposlali občinam naročila za oddajo žita po popisovalnem ključu, kakor so ga določili na podlagi letošnjih popisovanj žetve in zemljišč. Kmetje že pridno vozijo žito, da tako zadostijo svoji dolžnosti, čeravno jim potem doma v mnogih slučajih niti toliko ne ostane, da bi mogli za silo preživeti svojo družino in delavce. Oddaja žita se vrši mirno, da se tako prepreči od Claryja obljubljena prisilna vojaška rekvizicija živil. Kakor izvemo iz Gradca, je cesarski namestnik grof Clary — iz same ljubezni do kmeta — predlagal že meseca septembra pri c. k. uradu za ljudsko prehrano na Dunaju, da se naj v slučaju, ako kmetje ne bodo v določenem roku oddali toliko žita, kakor zahtevajo gg. komisijonarji in uradniki, začne strogo rekvizicijo od hiše do hiše s pomočjo vojaštva. Taka je ljubezen grofa Claryja do kmetov, tako pritiskajo uradniki-tujci na naše ljudstvo. Ali ni škoda ogromnih tisočev, ki so se izdali za letošnje popisovanje žetve in obdelovanega polja. Iz zanesljivega vira izvemo, da je samo v mariborskem okraju stalo žetveno popisovalno delo letos ogromno svoto 60.000 do 70.000 K. Zakaj se tako nečuvno gospodari z davčnim denarjem?

Slovenski Štajer najbolj obremenjen. Opetovano smo že trdili v našem listu, da mora Slovenski Štajer oddati primeroma mnogo več živine kot nemški del dežele. To nam tudi potrjuje izjava ravnatelja živinske vnovčevalnice Fr. Schneiterja, kateri piše v zadnjem »Gospodarskem Glasniku«, da je Srednje Štajersko oddalo v enem letu 3-5% manj živine, kot je bilo predpisano. Spodnji Štajer pa mnogo več. Tako se nam odmerijo bremena. In pravica?

Pritožbe radi nerednosti izplačevanja izkupičkov za rekvirirano živino. Piše se nam: V predzadnjem »Slov. Gospodarju« berem pritožbe zaradi nerednosti pri izplačevanju za rekvirirano živino. Pri meni se je tudi dogodil tale čuden slučaj: Oddal sem dne 30. maja 1 goved v vrednosti približno 1000 K. Čez 2 meseca sem se oglašil v Gradcu. V enem mesecu so me vprašali, če sem že prejel. Minil je zopet mesec a o denarju še ni ne duha ne sluha. Takih pritožb dobivamo dan na dan vse polno. Gradčani, napravite red!

Rekviriranje prediva. Cesarska namestnija je naročila okrajnemu glavarstvu in žitnim komisijonarjem, da naj letos popišejo oziroma rekvirirajo predivo, ki ga baje imajo kmetje »skrito v velikih

množinah«. Radovedni smo, kje je g. Clary videl skritega toliko prediva. V naših krajih se je v zadnji dobi gojilo malo lanu in konopelj. Pri rekvizicijah se bo torej kmetsko ljudstvo po zaslugi grofa Claryja zopet po nepotrebnem šikaniralo. Vojaki in uradniki bodo po diljah in drugih shrambah stikali za predivom. Zahtevamo, da naj namestnija to svojo namero prekliče in naj se ne bega kmetskega ljudstva še z nepotrebnim rekviriranjem. Sicer pa ima kmet kot pridelovalec menda vendar pravico, da si od starih zalog obdrži nekaj prediva, katero se mnogokrat rabi v sili kot pripomoček pri zdravljenju ljudi in živine.

Dobava krompirja za sorodnike. Ces. namestnija je z odlokom z dne 4. oktobra 1917 L. W. II. 610/33 odredila, da smejo pridelovalci krompirja poslati svojim bližnjim sorodnikom krompirja do 100 kg za eno osebo. Posestnik, ki hoče poslati krompir, mora poslati prošnjo svojemu okrajnemu glavarstvu. V prošnji se mora izjaviti, da se njegov brat, sin ali kak drug bližnji sorodnik, kateremu bo poslal krompir, odpoveduje preskrbi s krompirjem po občini, v kateri stanuje. Po tem odloku lahko starši pošljejo krompir dijakom v mestih ali kakemu drugemu sorodniku. Vojno žitni prometni zavod izda potem tudi potrebno prevoznno dovoljenje po železnici. Čudno je, da štajerski cesarski namestnik te naredbe ni javno razglasil, ampak je izdal samo tajni odlok na krompirjeve nadzornike. V drugih deželah so cesarski namestniki ta odlok javno razglasili. Prošnja za prevoznno dovoljenje je koleka prosta in se pošlje na vojno-žitni prometni urad v Gradcu in sicer po okrajnem krompirjevem nadzorniku. V prošnji mora biti navedeno: 1. ime pridelovalca krompirja, kraj, okraj in oddajna postaja; 2. ime osebe, ki bo sprejela krompir, kraj stanovanja in sprejemna postaja; 3. količina krompirja, katero se bo poslalo; 4. rodbinsko razmerje med pridelovalcem in prejemnikom krompirja (t. j. otrok, oče, mati, sestra, brat, stric, svak itd.); 5. število oseb, ki jih ima prejemnik, 6. izjava: Izjavljam, da so ti podatki pravilno sestavljeni in se podvržem vsem pravnim nasledkom, če bi bili nepravilni. Datum. Podpis. Priložiti se mora: 1. krompirjeve karte ali izjava, da se prejemnik odpoveduje v svoji občini javni preskrbi s krompirjem; 2. potrdilo obč. predstojnika v občini, kjer stanuje pridelovalec, da je rodbinsko razmerje med odposiljateljem in prejemnikom resnično; 3. kuverto za odgovor s 15 v znamko in natančen naslov prošnjika. Če hoče kdo dobiti krompir izven Štajerske, mora vložiti prošnjo pri vojno-žitnem zavodu dotične dežele.

Davka prosto kuhanje žganja za domačo porabo je prijavitelj do 15. novembra pri pristojnem oddelku c. kr. finančne straže (za mariborski okraj: Wielandova ulica št. 14). Na zglastitve po tem skrajno podaljšanem roku se ne bo oziralo.

Ruske vjetnike—delavce odpoklicali. Oblast odpoklicuje ruske vjetnike, ki so zaposleni na kmetih, proč in jih baje pošilja v neke tovarne. To se godi v dobi, ko ima kmet največ dela na polju s spravljanjem poznih pridelkov, z drvami, z živino itd. Vprašamo c. kr. oblast zakaj odpoklicuje samo vjetnike na kmetih, zakaj pa ne tudi one, ki so zaposleni v mestih? Zopet dvojna mera, drugačna za slovenskega kmeta. Drugačna za nemškega meščana. Vrhtega je tudi na deželi dvojna mera: v nekaterih glavarstvih jih odpoklicujejo, v drugih pa ne. Poslednje velja zlasti za nemški del Štajerske. Proti temu odločno ugovarjamo in zahtevamo, da se povsod enako postopa. Enaka pravica za vse! Opozorjamo naše gospode poslance, da tudi v tej zadevi podučijo vlado, kaj zahteva pravičnost.

Sladkor za vkuhanje. Kakor nam naznanja prehranilni urad c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru, še nekatere stranke niso sprejele jim nakazanega sladkorja za vkuhanje. Opozorja se, da se vkuhalni sladkor izdaja samo do 31. t. m. S 1. novembrom zapadejo vse še nerešene nakaznice.

Prodaja masti za mesec oktober. Te dni se je nakazalo od prehranilnega urada c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru potrebno mast tistim občinam, katerim primanjkuje zabele. Špeh se bo oddajal po K 27 — in margarina po K 7:80.

Kam so šla sadna drevesca? V »Slov. Gospodarju« z dne 27. septembra 1917 je štajerski deželni odbor razglasil, da je v deželnih drevesnicah na prodaj čez 31.000 sadnih drevesc. Nekaj dni nato pa je že bilo razglašeno po graških listih (dne 2. oktobra) in tudi v »Slov. Gosp.« št. 41, ad

»so že vsa za sajenje godna drevesca iz deželnih sadnih drevesnic oddana«. Torej se predno so slovenski kmetje po svojem glasilu izvedeli za oddajo, je deželni odbor oddal že vsa sadna drevesca. To se pravi, deželni odbor se norčuje z našimi kmeti. Govori se, da je velika večina sadnih dreves šla izven dežele in da so ostala dobili gospoda, graščaki in meščani. Zahtevamo pojasnila, da se naši kmetje ne bodo razburjali. Obenem zahtevamo, da se mora pri oddaji cepljenih trt v prvi vrsti ozirati na kmetska naročila. Deželni odbor že sprejema naročila za oddajo trt. Cena je za premožne posestnike 220, za druge za 160 K za 1000 komadov. Kmetje, podvizajte se in takoj naročite potom občine trte pri deželnem odboru.

Razne novice.

Splošno nabiranje perila. C. in kr. vojno ministrstvo, vojnookrbeni urad, nam piše: Za oskrbo naših na bojnem polju se nahajajočih hrabrih boriteljev s potrebnim perilom naj daruje vsako gospodinjstvo in vsak posameznik vse pogrešljivo in nepotrebno na životnem, postelnem, namiznem perilu itd. vsake vrste, najsibo novo ali rabljeno, oprano ali neoprano, belo ali barvano, celo ali strgano; tudi konci in odpadki, platneno ali bombaževinasto blago in kosi so dobrodošli. Istotako tudi tkanine vsake vrste, kot blago, obleke, vezenine in pletenine, vsakovrstne preje in odpadki. Uvažuje se tudi najmanjši dar. Prišli bodo po te darove učenci dne 16., 17. in 20. oktobra t. l. Po tem roku sprejema zadevne darove: Sammelstelle des Kriegsfürsorgeamtes in Wien, IX., Währingerstrasse 32 (telefon št. 12.367). Poštne pošiljatve do 20 kg z označbo „Altmaterialienspende“ (darilo starega blaga) so poštnine proste. Vsakdo naj podpira to zbirko po močeh v blagor naše zmagovite armade in domovine. Pojasnila daje c. in kr. vojno ministrstvo, vojnookrbeni urad, Dunaj, IX., Berggasse 22, kamor je tudi nasloviti vsa vprašanja in poročila. — Pišite izključno samo slovensko.

50 sodov petroleja zgorelo. Dne 14. oktobra se je na kolodvoru blizu Brna na Moravskem vnelo 50 sodov petroleja, ki je baje bil namenjen za Spodnje Štajersko. Škoda znaša 5000 K. Ogenj je zanel iskra, ki je padla iz dimnika neke lokomotive. Promet na železniški progi, kjer je gorelo 50 sodov petroleja, je bil za več ur oviran.

30.000 kron v peči. Listi poročajo: V vasi Vorderstoder je zidar popravljaj peč. Zidarju se je dozdevalo, da so pečne cevi polne saj in drugih predmetov. Skušal je z roko izprazniti cev. V veliko začudenje je potegnil iz luknje gospodarjevo listnico, v kateri je bilo 30.000 K denarja. Četrť ure pozneje bi bila gospodinja zakurila v peč in celih 30.000 kron bi bilo izgubljenih.

Dopisi.

Maribor. V noči od pondeljka na torek sta dva vlomilca vlomila v urarno g. Kiffmana blizu južnega kolodvora. Odnela sta zlatnine v vrednosti 50.000 K. Nek orožnik je enega izmed vlomilcev zgrabil v trenutku, ko se je splazil izpod zatvora, drugi pa je srečno odnesel pete. Vlomilca sta baje dva židova. — Čudno, da se more tak vlom dogoditi ravno nasproti policijski stražnici v najbolj prometnem delu mesta.

Maribor. Po dolgem času je došlo v naše mesto zopet nekaj petroleja, ki se dobi proti nakaznicam pri mariborskih trgovcih. Množino nakazanega petroleja vpiše trgovec v družinsko nakupovalno karto, katero je prinesel sebo, sicer trgovec ne sme oddati petroleja.

Maribor. Gostilno pri »Črnem orlu« na Grajskem trgu je dala oblast zapreti, ker je gospodar, njegova družina in gostilniško osebje obolelo na rdeči griži. Bolnike so spravili v barake. Zadnje dni se griža zopet močno širi.

Št. Ilj v Slov. goricah. Povodom smrti dr. Kreka so naša slovenska društva razobesila raz Slovenski Dom črno zastavo v znak žalosti, ki je zavladala med obmejnimi Slovenci, ko se je izvedelo za prežalostno vest. Dr. Krek je bil velik prijatelj obmejnih Slovencev, on je prvi organiziral v S. K. S. Z. obrambne odseke. On je tudi deloval na to, da bi prišli lepi naši obmejni kraji pod bodočo jugoslovansko državo. Nesmrtna slava dru. Kreku! Bralno društvo daruje za Krekov spomenik 25 K. — V pondeljek, dne 22. t. m. se bo brala v tukajšnji cerkvi sv. maša zadušnica za rajnim dr. Krekom.

Št. Ilj v Slov. gor. Na Rafaelovo, dne 24. oktobra gre naša fantovska Marijina družba na izlet k lepi Marijini cerkvi na Ljubično pri Polj-

Najnovejša poročila Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 17. okt.,
Italijansko bojišče.

Na ozemlju gore Sv. Gabrijele so zopet bili odbiti italijanski sunki.

Vzhodno in albansko bojišče.

Na naši vzhodni fronti in v Albaniji je na nekaterih mestih oživele vojno delovanje.

Iz nemškega uradnega poročila.

Berolin, 17. okt.,
Francosko bojišče.

Na ozemlju Yser-Lys v Flandriji močno artilerijsko delovanje. Ob Mozi, v Šampaniji in v Argonih srdito delovanje artilerije.

Vzhodno bojišče.

Na polotoku Svorba so nemške čete popolnoma premagale sovražno posadko. Cel otok Oesel je s tem v nemški posesti.

Pred četverosporazumno ofenzivo na soški fronti.

Iz Dunaja se uradno poroča, da je iz dosedanjih priprav naših sovražnikov na italijanski fronti posneti, da bodo četverosporazumove armade kmalu pričele z ofenzivo ob Soči in v Tirolah. Neštevilni vlaki vojaštva in vojnega gradiva drdajo noč in dan iz Francoske v Gornjo Italijo. Tudi naši so na celi črti dobro pripravljeni.

12 600 topov na soški fronti.

Londonski list »Times« poroča, da ima Kadorna sedaj na soški fronti 12.600 topov. Polovica teh topov je angleško, francosko, ameriško in japonsko blago.

Pet italijanskih premogovnih parnikov potopljenih.

P čoln »št. 39« pod poveljstvom kapitanskega poročnika Forstmana je blizu Gibraltarja potopil pet dragocenih italijanskih premogovnih parnikov. Ladje so imele 31 500 ton premoga.

Italijanska ladja se potopila.

Blizu otoka Krk v grških vodah je P-čoln potopil italijansko ladjo »Bari«, ki je vozila grške konzule iz Turčije. Potopilo se je večje število oseb. 50 ponesrečencev se je izkrcalo na Krku, 120 pa v južni Italiji.

Amerika se oborožuje proti Nemčiji.

Iz Novega Yorka poročajo, da Združene Države Severne Amerike oborožajo vse večje trgovske ladje. Na ta način bo ameriška vojna mornarica pridobila 468 ladij. Mnogo teh ladij bodo kot oborožene trgovske ladje vozile blago na evropsko bojišče, druge pa se bodo ob primernem času udeležile odločilne pomorske bitke z nemškim brodomjem.

Naš monitor „Inn“ se potopil.

Oddelek našega podonavskega vojnega brodomstva je imel vaje ob spodnjem toku reke Donave, in sicer med mestoma Černavoda in Braila blizu izliva v Črno morje. Pri tem je trčil naš podonavski monitor (majhna bojna) ladja »Inn« na neko mino in se tako poškodovala, da se je potopila. Razven kapitana in enega podčastnika je bila rešena vsa posadka. 3 pomorščaki so bili težko, 5 pa lahko ranjenih.

600.000 Afrikancev na francosko bojišče.

V francoski zbornici je naselbinski minister rekel, da bo prihodnjo spomlad prišlo na francosko bojišče 600.000 mož iz Afrike.

čanah. Okolu 11 ure bo sv. maša. Če bo vedro vreme, bo pač razvedrila dovolj na lepem griču! — V proslavo godu Nj. Veličanstva cesarja Karla priredi naše Bralno društvo slavnost dne 4. nov. v Slov. Domu. Pridite! Posebnih vabil ne bomo razpošiljali.

Ljutomer. Za naše vojne slepe v Gradu so darovali sledeči usmiljenci: omizje pri Lipovcu na Podgradju 30 K; vlč. g. dekan J. Ozmeč 20 K; č. g. A. Lovrec 10 K; č. g. P. Živortnik 10 K; č. g. J. Slavič iz Št. Marjete 10 K; č. g. Zadravec M. 10 K; ga. M. Seršen 10 K; ga. Ter. Kukovec 6 K; ga. Nina Ivančič 4 K; gdc. M. Erjavec 2 K; g. K. Mavrič 2 K; g. Ferd. Herzog 2 K; g. Srečko Vrščič 2 K; g. Frc. Cvetko 2 K; ga. M. Karba 2 K; g. Frc. Zacherl 3 K; gdc. Minka Zacherl 2 K; gdc. Slavka Zacherl 2 K; učenec Hugo Dekleva 2 K 40 v; g. I. Robič 1 K; gdc. Al. Colnarič 1 K; gdc. Anica Ostrc 1 K; gdc. Ivka Karba 1 K. Prispevki so se osebno izročili č. sestri Klari Vrhunc v »Odilien-Blindeninstitut« v Gradcu. Vsem blagim darovalcem presrečni »Bog plačaj!« Slovenec star ali mlad, vojaka slepca naj ima rad! — Nabitatelj.

Ponikva. Nemila smrt nam je pokosila vzornega in priljubljenega moža Franca Berglez. Daleč naokoli je bil znan kot skrben gospodar. Zapušča ženo in pet nepreskrbljenih otrok. Naj mu ljubi Bog pripne na boljšem svetu krono večnega življenja.

Gomilsko. Skozi celo poletje smo imeli veliko sušo, ki nam je vzlasti pri otavi napravila veliko škodo. Težko bomo prekrnili svojo živino do spomladi. Vkljub temu še zahteva politična oblast, naj oddamo sena in slame. Trnavca je že zdavnej popolnoma suha. Tudi Bolska je tako vsahnila, da se komaj premika. Povsod raste v potoku zelen mah. Pred enim tednom sem gledal na Kebrovem vrtu v Zaklu jablano v polnem belem cvetju, kakor spomladi. Koncem prejšnjega tedna je prišel kar čez noč preobrat. Na Sv. Uršuli, na Pohorju, na Vrskih gorah se je prikazal sneg, ki je segel daleč v dolino. Včeraj in danes pa je zopet pihal močan južni veter, ki je pregnal iz omenjenih gor za nas prerano padli sneg. Vzlasti danes, 11. oktobra smo imeli čudno vreme. Pihal jo močan jug. Nekaj časa je deževalo, potem zopet sijalo prijetno jesensko solnce. Naenkrat pa so je popoldne ob 1/4. uri popolnoma zmracilo, vsula se je med močnim viharjem toča, naenkrat trošči strela sredi vasi v gospodarsko poslopje posestnika Antona Vaš, ki je do tal pogorelo. Hud udarec za skoraj 70letnega moža! Pred petimi leti mu je umrla blaga žena, na Veliki četrtek je umrl njegov sin-vojak France Vaš v bolnišnici Wadowice in drugi — edini še ostali otrok-vojak Ivan leži nekeje ranjen v bolnici. Sedaj pa še ta nesreča! Kako naj vodi naprej svoje gospodarstvo, ko mu je vse zgorelo?! Grozna vojska, kedaj te bo konec? — Pri vsi nesreči pa moramo hvaliti Boga, da ni bila nesreča še večja. Silen vihar, sosedna poslopja v neposredni bližini, cela vas v skrajni nevarnosti! Čast naši vrli požarni brambi, ki je bila takoj na licu mesta, sreča, da imamo ravno sedaj tukaj nekaj vojaštva, ki je pridno sodelovalo pri gašenju, hvala sosednim požarnim brambam, ki so prihitele na pomoč!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Pred tednom dni smo položili k večnemu počitku moža, ki je vsepovsodi in daleč naokrog vžival veliko spoštovanje. Bil je to veletrgovec in veleposestnik Josip Černelč, ki je umrl v nedeljo, 7. oktobra ob 1. uri ponoči. Njegova smrt pomenja prebriski udarec za njegovo rodbino, zlasti za obe gospodični hčeri, ki globoko žalujeta za preljubljenim očetom. Ta smrt pa je tudi težko zadela Černelčev rojstni kraj in ves okraj. Saj je bil rajni gospod Černelč vsled svojega dobrega srca in milega značaja splošno priljubljen ter je v raznih političnih zastopih rad in z vnemo deloval vselej v slovenskem smislu. Kakor je bil vedno zaveden Slovenec, tako je tudi bil krščanskega mišljenja in je opetovano in bogato prispeval za tukajšnjo cerkveno družbo. Kako je rajni g. Černelč bil priljubljen, čislán in spoštovan, spričuje njegov pogreb, ki se je ob ogromni udeležbi vršil v sredo, 10. oktobra predpoldne. Rajnega je na zadnji poti spremlilo 8 duhovnikov. Sprevod je vodil prič. g. kozjanski dekan Marko Tomažič. Blagi pokojni Černelč naj počiva v miru! Vsej velespoštovani rodbini pa naše najsrčneje sožalje!

Literarna upravišiltva.

Palzela: Ker se navedete imena padlega, ne moramo priobčiti. — R. K. Senovina pri Šmarju: Pišite pestanca dr. Verstovšku v Mariboru. — Šmartin ob Paoki: Obrnite se na podporno komisijo za družine vpoklicanih pri okrajnem glavarstvu. — Zagorje: Ker so jermali zvonove pri vseh cerkvah, pač ne kaže, da bi opisovali snemanje vaših zvonov. Pišite raje kaj drugega. — Preska pri Pišecah: Obrnite se na živinsko vovočevalnicov v Gradcu. — Marija Vajnceri, Celovec: Je bilo v „Straži“. — Slovenski invalidi v Gradcu: Odstopili „Straži“.

Loterijske številke:

Gradec, dne 10. oktobra 1917. 55 81 44 4 67
Linc, dne 13. oktobra 1917. 66 12 38 5 79

MALA NAZVANILA.

Ena beseda stane 5 vinarjev, petivrstna 18 vin. Mrtvaška oznanila in zahvale vsake petivrstne 24 v, izjave in Poslance 36 vinarjev. Za vedrsko objavo znatno popust. Inserati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadnji čas za sprejemanje inseratov torko opoldne.

Poštenega šaferja, ki bi umel voditi večje kmetiško posestvo, kjer je tudi gostilna. Pismeno ponudbe pod „Šafer“ št. 877.

Pošten in pridna trgovski pomočnik išče službo. Naznanila se sprejmejo pod št. 878. Pošten trgovski pomočnik št. 872.

Pošten fant, 15 let star, bi se rad šel učiti pekarske obrti. Naslov v upravišiltvo pod „Pekovski učence“ št. 879.

Krojški pomočnik išče delo v kakem trgu ali v mestu. Naslov: Oswald Franz, broj. pom., Zlce, Sr. Ana na Krembergu. 876

Malo posestvo naproday, meri okoli 5 oralov rodovitne njive, travnik sadonosnik, hosta, studenec pri hiši, hiša in gospodarsko poslopje v dobrem stanju. Posestvo je oddaljeno 1/2 ure od železniške postaje in trga Smarje pri Jelšah. Več pove R. K., posrednik, Senovca št. 25, p. Smarje pri Jelšah.

Glasovir, 8 1/2 okt. se prodaja za 200 K. Gregor Erpac, organist v Šmartnu pri Slov. Gradcu.

Mlinarskega učenca, in poštene hiše sprejme Martin Majerič, mlinar Sp. Korena p. Sv. Barbara pri Mariboru.

Zimska molka obleka za knete se dobi v Mariboru Quergrasse 2.

Proda se konj (kobila) več so kve pri lastniku, J. Franz, Ptujaka gora.

Dva mala dečka želi uboga vdova dati za svoje. Naslov: Liza Roman, Sp. Radvanjska cesta 83, Maribor.

Vila na deželi z vrtom ali večjim posevkom se kupi. Erentuelno bi se kupilo tudi večje vilo, pripravljeno za zavod (penzija). Ponudbe z navedbo skrajne cene in dolgov na: Verwaltung des Realitäten-Marktes, beh. bef. Realitäten-Verkehr, Gradec, Hammerlinggasse št. 6. 884

Gostilna na deželi tudi z mesarijo se išče za nakup. Ponudbe, v katerih se naj navede cena in hrmenca, se pošljejo na naslov: Verwaltung des Realitäten-Marktes, beh. bef. Realitäten-Verkehr, Gradec, Hammerlinggasse 6. 885

Trgovina z mešanim blagom s hišo vred na deželi, se išče za nakup. Ponudbe z navedbo prodajne cene in stanja dolgov na naslov: Verwaltung des Realitäten-Marktes, beh. bef. Realitäten-Verkehr, Gradec, Hammerlinggasse 6. 886

Kmetilja z dobroohranjenimi poslopji se išče za nakup. Pismeno ponudbe, v katerih se mora navedi velikost posevstva, prodajna cena in stanje dolgov, se naj pošljejo na: Verwaltung des Realitäten-Marktes, beh. bef. Realitäten-Verkehr, Gradec, Hammerlinggasse. 887

Kupim vsako množino sadja (jabolk, hrušk, kostanj) na najboljših cenah. Marija Herko, Maribor ob državni cesti 24. 888

Kupim (ali vzamem v najem) hišo, kjer je gostilna, zraven nekaj zemljišča da se lahko redi nekaj svinj, na deželi, ob veliki cesti; ako je mogoče, kje pri kakih faraj cerkvi ali v veliki vasi na Spod. Štajerskem. Več pojasnila daje Alojzija Oral, Laški trg, št. 894

Nov pianino se prodaja. Dobruja, Maribor Augasse 5. 881

Prodaj

svoje posestvo (vila Rosa) gri Ptuju. Poslopje stoji ob glavni cesti, pripravno za gostilno ali za pensonista, 4 sobe, kuhinja, 4 podzemne kleti, svinjski, dobra voda, vrt, njiva, sadonosnik. Dosedaj se je v hiši prodajalo pivo in vino v zaprtih steklenicah. Proda se takoj. Več pove in sklene kupitjio Janez Arbeiter, Zabarci, p. Ptuj. 890

Soba s hrano išče v Mariboru državni uradnik v davec za se in svojega siza dijaka. Ponudbe pod „Soba za državnega uradnika“ na upravišiltvo. 886

Dekla, vajena vsakega dela, želi menjati svojo službo. Bila bi najraje v bližini Maribora. Naslov v upravišiltvo pod „Dekla“ št. 892

Kupi se dober hruškovi ali jabolčni most. Rabi se mesečno do 800 l. Ponudbe z navedbo cene in pogojev na Franc Oblak, kauptiner c. in kr. trd. top. polka št. 4/11. Marschkom. Mornarika vojna pošta, Pula. 849

Deček 14 let star se želi učiti za mejarja. Naslov pove upravišiltvo. 882

Vila v Mariboru

7 let davka prosta, z 8 sobami in 4 kuhinjami, lepim vrtom, sadonosnikom in posebej njive, se obrestuje z 6%, se takoj prodaja. Več v upravišiltvo Slov. Gosp. pod „Vila v Mariboru“ št. 896

Izveščen, priden vinčar s 4 delavskimi močmi se sprejme. Predstaviti se treba od četrta dne 11. oktob. naprej med 8. in 10. uro zjutraj pri haudenemu ravnateljju Gruber, Maribor, Parkstrasse št. 18, I. nadst. 887

Iščemo za takejšni vstop 2 zanesljiva hlapca h konjem, katere sta v oskrbi konj popolnoma večja, s tečenskimi na lužkom od 60-60 kroa za stanovanje je oskrbljeno. Hraca v tovarniški kantini stane dnevno okrog 3 K. Samski imajo prednost. Vstop takoj, vzni stroški se govorejo. Firma Felten & Guilleume, Diehlach, Post Brack & Mür. 884

(Organist.) Vpokojeni nčitelj bi sprejel organistovsko službo na deželi za samo pripravo hrane in sobo v stanovanje. Naslov pove če se pošlje zemk sa odgovor: Janko Leban, Bukovica nad Skofjo Loko na Gorenjskem. 880

Proda se lepo posestvo blizu Maribora; lepa hiša, 2 sobi, 2 tuhinji, klet; lepi hlev, vrt, sadonosnik, njiva in travnik. Dogaše št. 49, Maribor. 889

Kdo vzame 17 letnega fanta brez staršev za svojega? Prednost imajo rokolci, ker bi se fant rad učil obrti. Fant je lepo znanjstji, priden in pošten, vajen živine in vsakega poljskega dela. Dopisi se bla,ovoljijo poslati na varuha Martina Marovt, posestnika v Zalecu. 882

Dekla, staro okoli 40 let, ki bi bila ob enem tudi gospodinja, mirnega značaja, pridna in poštena, se sprejme ob prihodujem novem letu. Poleg plače, zajamči se ji v občaju dobre uporabnosti neka četa po gospodarjevi smrti. Naslov pove upravišiltvo Slov. Gosp. pod „Dekla in četa“ št. 883.

Močan učence se sprejme v mizarski delavni Maribor, Reiserstrasse 18. 822

Repo in zelje kupuje M. Berdaji, Maribor. 890

Posestvo če mogoče z lepim goddom kupi Matija Obrac, Maribor, Fischergrasse 9. 893

Armadne ure zapestnice

nikel ali jeklo K 25-30, 35-40; z radiom svetlobno ploščo K 30-35, 40-45; oro z vlačno zapestnico K 50-60, 65-70; 14 kar. zlate ure z vlačno zapestnico K 130-160, 165-200. Sletno pismeno jamstvo. Pošilja se po povzetju. Zamenjava dovoljena, ali pa denar nazaj.

Prva tovarna ur Ivan Konrad,

c. in kr. dvorni dobavitelj v MOSTU št. 1461 (Brux), Češko.

Glavni cenik zastoj in poštino prosto.

Viničarja

z večjo družino sprejme graščinsko oskrbnitvo Jožeta pl. Kienjach v Križevcih na Hrvatskem. 890

Majer

s 4-5 delavskimi močmi se išče. Poleg zelenjavnega vrta in mnogo polja dobi 4-51 mleka, kurjarvo, kakor tudi 600 do 700 K stalne plače, za gotova dela v poljetju 60 v in pozimi 70 v. Rihard Ogrizec, Stubenberg pri Mariboru, p. Pesnica. 883

Viničar s 5 delavskimi močmi se sprejme. Poleg mleka od 2 krav, vrta in obilo zemlje, še dobi 300 K stalne plače, kakor tudi za razna dela 80 v dnevno in v poljetju in 70 v pozimi poleg plače in kurjave. Rihard Ogrizec, Stubenberg pri Mariboru, p. Pesnica. 892

Kupim psa za varstvo hiše. Ponudbe in mariborskega okraja pod „Pes 1917“ na upravišiltvo.

Mejerja (najraje gorške slovenske begunce), ki bi imel vsaj nekaj hrane in bi imel več delavskih moči, se takoj sprejme na neko kmetijo severno od Maribora 895

Nagrade 200 K!

V petek, dne 12. oktobra zvečer ob 7. uri se je izgubila na vožnji na železnici od Spielfelda proti Mariboru črna torbica iz pristnega usnja. V torbici je bilo nad 100 važnih papirjev in različna korespondenca, revolver in nekaj denarja. Dotični gospod, ki si je obdržal torbico se je spopad ter se poziva, da torbico odda pri mestnem uradu v Mariboru ali v Radgoni. Lastnik je: Alojzij Mihečič v Radgoni. 892

V popolno oskrbo se sprejme samosten gospod k svojih družini v prijaznem trgu blizu kolodvora. Natančneje se poizve pri g. Janezu Kotnik na Spodnji Poljskvi pri Pragerskem. 875

Lep sleten konj se zavoljo pomnjkauja prostora takoj prodaja. Naslov v upravišiltvo pod „Konj“ št. 890.

Konjak

destilirán iz vina lastnega pridejka. Pri ozabelosti od starosti in žledodnih težkočah je iz v na destilirán star konjak že stoletja znano preizkušeno okrepilo. 12 let starega v 4 politriških steklenicah pošljem franko za 60 K, mlajšega 3 letnega, čudovito bolečine tolažeče vdrjavavno sredstvo zoper trganje v udih, 4 politriške steklenice 48 K. Vino od 56 litrov naprej. Beli risling in rdeči burgenec per liter K 4.60.

Benedikt Hertl, veleposesnik, grad Golč pri Konjicah, štajersko.

Čedno dekle iz počtene hiše in z dobrimi šolskimi odposnimi spričevalom se sprejme kot učenca v trgovino s papirjem in pisanim blagom I. Weigl, Maribor, Gospojaka ulica 22. Stanovanje in hrana proti živilon. 841

PREMOG

za kovače (Ostrauer-Schmiede Kohle, se dobi v tovarniški sslugi I. van Andraschitz, trgovina s železom, v Mariboru, Koroška ul. št. 36. 844

ŽVEPLO za sode

prodaja vsake množino ANTON REIDER, Gradec, Heydingasse 10 (86 Kienreich.)

Na prodaj nove ravnane ano in dvo nadstropne hiše v mestu, dekla in občinški doklad proste, s velikimi in najhujimi stanovanji proti solusa obrajevju, se prodajo pod lahkim pogoji. Vprase se pri Jožetu Nekrop v Mariboru Mararstrasse št. 38. 884

SLIVE, JABOLKA kupi 764

JOS. SEREC, Maribor Tegetthoffova ulica št. 57.

Automatična mišnica

sa prodajna K 6-20, 24, 28, 32, 36, 40, 44, 48, 52, 56, 60, 64, 68, 72, 76, 80, 84, 88, 92, 96, 100. V eni mišici se največ lovi po 40 miš. Nobena vrsta ne spliva in se zamašne nredijo. Lovilaleca za kuhinjske živalke „Rapid“ polovi za štose žuželk v eni noči, K 570. Lovilalec za „Nova“ K 280 kom. Povsed najboljši uspehi. Mnogo pohvalnih pisma. Se pošilja proti povzetju. Pestirna 50 vin. Raupostiljalnica Tintner, Dunaj III./73. Neuhingergasse št. 26. (Lazslo.)

POLETNE ČEVLJE

- s modrim lesenimi podplati pošilja v vseh velikostih: 25-26-27 . . . K 5.95 28-29-30 . . . K 6.55 31-32-33 . . . K 7.30 34-35-36 . . . K 8.70 37-38-39 . . . K 9.70 40-41-42 . . . K 10.45 43-44-45 . . . K 11.50

čevljarska hiša

Dunaj XIV., Sechshauerstr. 34/14. Ceniki v vobnik čevlji sastojaj.

Pozor! Franc Drobnič lenal trgovce v Laškem trgu kupi vsako množino bukovič drogov (žveljarjev) ter plača iste po 7-80 komad. Kupim pa tudi okrogel bakov les. 764

Gospodje

ki so dobro upeljani v industričnih krogih, pri špediterjih, lekarnarjih, drogistih, rudnikih, poljedelskih sadrugah in veleposesnikih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Poljak, Kri. Vinograd, Jungmannova ulica št. 33. 746

Pridnega viničarja z (najmanj) 4 delavskimi močmi, se sprejme pri gospoj Lönig, vinograd, št. Peter pri Mariboru. 785

JURIJ JUTERSCHNIC svetel stikar in pisar * HALLHOFER Brandingasse št. 3

se pripravoda slavnanu občianstvu, da mi povezi vsa dela moje stroje. Izvršujem jih v vseh slegh, priklade sobe, trgovine, dvorane, knade itd. po niski ceni. 268

Vsek vrst: Iosa za kurjavo tudi na štoru takoj kupi K. Wesiak, Maribor, Tegetthofova ulica št. 19. 494

Gospo ki so dobro upeljane v industričnih krogih, pri špediterjih, lekarnarjih, drogistih, rudnikih, poljedelskih sadrugah in veleposesnikih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Poljak, Kri. Vinograd, Jungmannova ulica št. 33. 746

Vojašine prost mladenik v 23. letu, želi priti za gospodarja na kako kmetijo, kjer najno rabijo moškega. Ima nekaj prihranka v gotovini. Naslov pod „Dober Gospodar“ št. 700.

Poslano.

Za Maribor, Ptuj in Celje se sprejmejo takoj proti stalni plači in proviziji izven-pisarniški uradniki za veliko domačo zavarovalno družbo, ki goji vse panoge.

Ponudbe s curriculum vitae, referencami ter prepisi spričeval pod „Penzijsko zavetje“ na Kienreich. Ann. Exp. Gradec, F. 224. (Kienr 37)

HISA enonadstropna z vrtom in njivo v trgu Braslovče se prodaja iz proste roke. Poizve se pri F. LORBER, nadučitelj, Braslovče. 889

ČEVLJI Gloriz-usnjati čevlji s črnimi ali rjavimi telečjim usnjem, konjski — Box — ali Cherreanx gornji deli s črnimi lesenimi podplati. Derby-čevlji na jermenje v lepi in trpežni izpeljavi. Cene za uporabnike: St. 27-35 za otroke . . . K 23-75 36-40 „ ženske . . . K 31-40 41-46 „ moške . . . K 35-80. Materijal, delo in cena po postavnih predpisih. Pri naročilu se naj navede številka velikosti ali pa dolžina noge. Pošilja po povzetju tvrda: Gloria- Schuh-Niederlage Jakob König, Ducej III. Blütengasse št. 9. (Hosae 11.)

ZAHVALA. V globoki žalosti nad smrtjo našega priljubljenega meža ozirama očeta, sina, brata gospoda Ivana Verčkovnik, župana, člana krajnega šolskega sveta, cerkvenega ključarja itd. itd. izreknmo vsem, ki so rajnega spremili k zadnjemu potisku najsrčnejšo zahvalo. Osebito se zahvalujemo za prekrasno venco, gniljivi govor gospoda nadučitelja Šmid v hiši žalosti, predstavitelja gospoda, goveda župnika Pečnik v farni cerkvi kakor tudi za vodstvo sprejoda na pokopališče, pred. g kaplana Kosi-ju za asistenco; gosp. urad nemu vodja c. kr. okrajnega glavarstva Sl. Gradec dr. Hagenauer, načelniku okrajnega zastopa g Güntherju, g. županom iz Starega trga, Šmuklavža in Barbare, kakor sploh vsem ostalim prijateljem, ki so dsagega rajnega spremljali k večnemu potisku. Bog plati vsakemu posebej in vsem skupaj! Priporočamo rajnega v blag spomin in molitev. Podgorje pri Slov. Gradcu, dne 9. oktobra 1917. 888 Rodbina Verčkovnik

Cepljeno trsje!

Cepleno trsje, dveletno zelo močno 100 komadov 50 K, enoletno 100 komadov 45 K, šmarnice necepljene 100 komadov 30 K, prodaja

Anton Slodnjak

trtnar

828

pošta: JURŠINCI pri PTUJU, ŠTAJERSKO,

● Kupim zamaške in steklenice. ●

Kislo vodo

zdravilno in namizno
slatino razpošilja
A. OSET,
p. Gultani, Koroške

Kupim

BUKOVO OGLJE in DRVA

od enega vagona kg 10000 naprej.

Prosim punudbe. Plačilo naprej.

Jakob Tavčer,

trgovec z ogljem in drvmi.

Trst, Via S. Zaccaria 3.

Hrastov in kostanjev les

v deblih in vejah od 10 cm. debelosti naprej
kupi po najvišji ceni

Julij Žigan na Polzeli v Sav. dol.

Kmetje pozor!

Po nizki ceni odda Jožef Pfeifer, tovarnar v Hočah pri Mariboru: 1 stoječi motor na bencin, 2 mahalna kolesa 12 konj. sil, malo obrabljen K 3800; 1 stoječi motor na bencin, 1 mahalno kolo 12 konj. sil, malo obrabljen K 3600; 1 ležeči motor na bencin, 2 mahalni kolesi 8 konj. sil, malo obrabljen K 1600; 1 ležeči motor na bencin; 1 mahalno kolo 8 konj. sil, malo obrabljen K 1400; 1 ležeči motor na surovo olje 2 mahalni kolesi 8 konj. sil, celo malo obrabljen K 3000; 1 ležeči parni kotelj v dobrem stanju, s celo armaturo, 600 litrov, za 4 konj. sile K 400; 1 novi kosilni stroj z rezervnimi noži, 95 cm širok za enega konja ali vola K 500; 1 ročni sejalni stroj K 50.

Kotle za žganje in za kuhanje
ter parjenje svinjske krme,
slamorenice, mline i. t. d.

vse prvovrstno ima naprodaj

V. Kvarčič,

Šoštanj števil. 130.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 18
Darujte nam vse zgodovinsko vredne
predmete, osebne vojne spomine

Moštna esenca!

Izborno domačo pijačo si napravi vsak, ki si naroči v drožeriji Wolfram v Mariboru priznano moštno esenco. Iz ene steklenice moštne esence za 11 K lahko pripravite 150 litrov izborne domače pijače. Za pripravo te izvrstne in neškodljive domače pijače se je dobilo uradno dovoljenje. Dobiva se samo v medicinski drožeriji **MAKS WOLFRAM**, Maribor, Gosposka ulica št. 33.

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg števil. 3. zraven gostilne „k črnemu orlu“ se priporoča na običajni obisk. Odprto cel dan. Vstopnina 30 v. otroci 20 v. Predstava traja 26 minut. Vojni dogodki iz vseh bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride sopot, ker so vedno nove predstave.

Meier Jožef, Maribor, Bergstr. št. 6

kupuje orehove, jesenove, brestove, lipove, topolove, jagnjedove hlode (plohe) in ves drugi mehki in trdi les, a le debila. Plačuje po najboljši ceni.

Vsi sveti!

Stare nagrobne križe lakira nanovo, pozlati in izvrši poceni in trajne napise

Gustav Philip,

dunajski slikar za napise in pozlatar

Maribor, Viktringhof-ova ul. 17.

(Ustanovljeno leta 1902). 779

Sijajno bodočnost

imajo turške srečke in nove srečke avstr. Rdečega križa vsled njihove vedno zvišujoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadene! Glavna dobitka znašata čez

1.000.000 kron

Natančno pojasnilo z igralnim načrtom razpošilja brezplačno: Srečkovo zastopstvo 15, Ljubljana.

Hiša z vrtom

na voglu

ob prometni državni in Tržaški cesti v Mariboru, pripravna za vsako obrt, se proda za ceno 32.000 K. Vpraša se v Mariboru pri fotografu, Tržaška cesta št. 28.

Seno in slamo

kupuje Zadruga v Račah.

Nabirajte in sušite gobe (jurčke)!

Vsako množino lepih suhih gob, orehov, lešnikov in brinjevega olja, kupi in plača po najvišji ceni:

M. RANT, KRANJ (Kranjsko), prva exportna tvrdka dezelnih in gozdnih pridelkov.

Posebno lep zaslužek se ima pri nabiravanju in sušenju gob.

Specerijska in kolonijalna trgovina

Na **Ivan Ravnikar**, Na debelo! **Celje** drobno!

kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako množino pristne strdi, voska, kumne, janeža, vinskega kamna in suhih gob

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1.20. O dobrem učinku sanju teh kapljic imamo mnoge priznane in po kvalitetnih pisem **F. Prull**, mestna lekarna „pri s. kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15.

Zahvalaj

Najprvo se Vam lepo zahvalim za to visokocenjeno zdravilo proti rdečici. Odkar rabim to zdravilo, se nisem imel nobene škode pri svinjah. Iz drugih krajev slišim pritožbe: Meni so vse svinje prodi. Mnogi raje veliko turpjo, kakor da bi štrvolali nekaj kron za zdravilo. Priporočam vsem svinjerejem, naj bi rabili to cenjeno zdravilo. Še s kratkimi se Vam lepo zahvalim in prosim, pošljite mi spet 12 steklenic. Velepoštovanjem
Ivan Škorjanc, p. d. Temel, Srednja vas, p. Rada, Koroške.

GOSTILNIČARJI! GOSPODINJE!

Dobro orlo, saloga, dam od svoje prvotne saloge POSREBRJENIH

„Ideal“-Zlic

(to so dobro posrebrjene žilice iz dobre kovine) in najkrajše posrebrjene žilice jedilne oprave za čudno

nizke cene:

12 kesov posrebrjenih „Ideal“-jedilnih žlic K 18-50

12 „-kavinskih „ K 10-—

12 parov najkrajše posrebrjenih jedilnih opravl (nož in vilice, dvoje do K 2-—) K 24-—

Pošljite se proti povračilu ali pa čezar naprej. Poštovna 90 v.

EXPORTNA HIŠA TINTNER, Dunaj, III/72 Neulingg. 26.

Čevlji

vsake vrste se izdelujejo po merilu, ako se prinese usnje. Maribor, Grajska ulica št. 10.

N. Dupuy-ovo lužilo za semenje

1 zavitek za 200 kg pšenice zadostuje. Dobi se pri tvrdki M. Berdajs, trgovina s semenjem, Maribor, Sofijin trg.

Gnoj

za vlažno zemljo (apneni preparat) prodaja Zadruga v Račah 100 kg po 2 K 80 h. Vreče mora kupec sam poslati. Tega dušičnatega gnojila se mora vzeti za oral najmanj 500 kg.

Kostanjev les in smrekove skorje

kupi vsako množino po najvišjih cenah

Jakob Vrečko,

Maribor, Cvetlična ulica števil. 8.

Vinogradniki pozor!

Na suho cepljene trte so na prodaj in sicer za leto 1918.

Kdor si želi za svoj vinograd lepo, močno, dobrovkoreninjeno, zdravo in sortirano cepljeno trsje najboljših vrst? Cepljene trte se dobijo dveletne posebno močne in enoletne. Dobi se tudi lepo vkoreninjena bela šmarnica. Cena trtam po dogovoru. Cepljene trte prodaja:

Franc Slodnjak, trtnar, pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, p. Juršinci pri Ptuj, Štajersko. 871

Rastlinski lim SILESIA.

Se v velikem razpošilja po razpošiljalnici U R A X, GRADEC, Strauchergasse šte. 15, Telefon 2565. (Kisar. 84)

Hišo z malim posestvom kupi

za gotovo plačilo za ceno 10.000 do 25.000 K. Najraje v bližine dobre ceste. L. ŠIJANEC, trgovec, Križevci, Štajersko. 87

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Št. Ilju v Slovenskih goricah reg. zd. z nem. zavzo., ki se vrši v nedeljo, dne 21. oktobra 1917 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih v Slov. Domu v Št. Ilju.

VSPORED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti se vrši občni zbor glasom zadružnih pravil uro pozneje, t. j. ob 4 uri popoldne, kateri sklepa pri vsakem številu vzočih zadružnikov.

871

Načelstvo

Hmeljske vreče,

stare še vporabne, kupi v celem 500 komadov po ugodnih cenah

I. ŠTAJERSKO SKLADIŠČE ZA HMELJ V ŽALCU.

Ponudbe najdalje do 1. novembra t. l.

„Pevajoči slavec.“

Knjiga pod naslovom »Pevajoči slavec« s tridesetimi krasnimi novimi narodnimi pesmi. Pošljem jo vsakemu, kdor mi pošlje za 1 K 70 vin. novih neobrabljenih pošt-nih znamk ali pa

denar po poštni nakaznici. Na dopisnice in sploh na brezplačna naročila se pa nemorem ozirati! Naročuje se pri MAT. BELEC pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko. 835

Jabolka in hruške,

natrgane, kupuje vsako množino kilogram po 44 vinarjev, v hišo postavljene za vožnino povrh še 10 vinarjev za kg več:

M. KAIBA v Studencih pri Mariboru, Lembaška cesta št. 54. 745

†
Potrni globoke žalosti sporočamo narodnikom, prijateljem in znancem tožno vest, da je naša ljubljena hčerka, oz. sestra gđ **Anica Sevnik,** poštna aspirantinja v Kočjem, po kratki, mučni bolezni umrla dne 1. oktobra t. l. v cvetni mladosti 24 let v Kočjem in je bila dne 5. oktobra t. l. pokopana v Kapeleh.

Istočasno se zahvaljujemo vsem, ki so naši nepozabni pokojnici ob njeni bolezni pomagali, zlasti g. g. Marku Tomatič, čekanu v Kočjem, g. dr. Francu Jančovič, zdravniku v Kočjem, ter končno vsem onim, ki so naš odkritearšno tolažili.

Svoje nepozabno pokojnico priporočamo v zvesti spomin in pebežno molitev.

Župelevec-Kočje, dne 5. oktobra 1917
Rodbina Sevnikova. 80

Od c. kr. urada za ljudsko prehrano legitimiran nakupovalec KAREL ROBAUS, Maribor, Koroška cesta št. 24. kupuje vsako množino zelja in repe. P. n. producenti se pozivajo, naj mu pošljejo svoje ponudbe pismeno ali ustmeno.

Devoljenja za pošiljanje, s katerimi je prevoz dovoljen, se preskrbijo. 846

Ustmena
pojasnila v hišah zanimajočih v svrhu nakupa

parilnikov,
ter drugih strojev pri tovarni „Welsia,“
podaja večletni zastopnik 856
Franc Kovač v Ormožu.

Med. Dr. FRANK
ord. 9—10 h — 2—4 h. 829

†
Potrnim srcem javljamo pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni, nepozatni oče, tast in ded gospod, **Josip Černelc,** veletrgovec in velapesestnik, bivši župan, v nedeljo, dne 7. oktobra 1917 ob 1. uri ponoči po kratki, mučni bolezni in po sprejemu sv. zakramentov za umirajoče v 68. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Zemeljski ostanki dragega pokojnika so se prenesli v sredo, dne 10. t. m. ob 1/2 10 uri predpoldan iz hiše žalosti k farni cerkvi, kjer so se služile sv. maše zadušnice, in potem so se položili na domačem pokopališču v lastni grobnici k večnem počitku.

Sv. Peter pod Sv. Gorami, dne 10. oktobra 1917.

Med. Dr. Mirko Crkvenac, kraj. okrajni zdravnik.
Hugo Weber, tovarnik, v. l. a.
Miro Crkvenac, Hugo Manfred in Herman Weber v. l. a.

Josip Černelc mlajši, trgovec.
Josefina Weber, roj. Černelc.
Oskar Černelc, c. k. r. poročnik v rez.
Olga Černelc, Marta Černelc, otroci. 809